

- Milí žáci, budeme pokračovat dále v učivu.
- Učivo z minulé hodiny si můžete zopakovat na:

Uhličitany: <https://www.skolasnadhledem.cz/game/2041>

SÍRANY

- přečíst v učebnici na str. 32
- jsou chemicky soli kyseliny sírové
- tyto minerály vznikaly často usazováním z mořské vody

SÁDROVEC $\text{CaSO}_4 \cdot 2 \text{H}_2\text{O}$ $t = 1,5-2$ $\rho = 4,5 \text{ g/cm}^3$

- v přírodě nejhojnějším síranem
- velmi měkký, ve vodě nerozpustný
- velká ložiska vznikla odpařováním mořské vody
- sněhobílý jemnozrnný sádrovec – **alabastr**
- čirá odrůda sádrovce – **mariánské sklo**
- surový sádrovec je přísadou při výrobě cementu, vyrábí se z něj sádra – využití ve stavebnictví, ve zdravotnictví
- **výskyt:** dříve se těžil v Kobeřicích u Opavy

BARYT BaSO_4 $t = 3$ $\rho = 4,5 \text{ g/cm}^3$

- nápadně těžký minerál
- bezbarvý, bílý nebo žlutý, pohlcuje rentgenové záření
- je surovinou pro výrobu barytových omítek a tzv. těžkých betonů (jaderné elektrárny); jako plnivo při výrobě papíru, v pyrotechnice – barví plamen zeleně
- **výskyt:** Příbram, na Tišnovsku, v Harrachově

FOSFOREČNANY

- přečíst v učebnici na str. 32
- složení je odvozeno od kyseliny trihydrogenfosforečné (H_3PO_4)
- vznikají v hlubokých částech zemské kůry při tuhnutí magmatu

APATIT $\text{Ca}_3(\text{PO}_4)_2$ $t = 5$ $\rho = 3,2 \text{ g/cm}^3$

- šesterečný minerál
- zelený, světle fialový, hnědý
- součástí horniny žuly
- důležitý zdroj fosforu, hlavní surovina pro výrobu kyseliny fosforečné a následně průmyslových hnojiv
- **výskyt:** v Krušných horách

TYRKYS

- do Evropy byl dovážen z Persie přes Turecko
- známý drahokamový minerál ceněný pro svou vzácnost
- ozdobný kámen do šperků bytových doplňků, často se vyrábí uměle